

De Tweede Kamer debatteert morgen over de aanloop naar de oorlog in Irak en de Nederlandse politieke steun die daaraan werd gegeven. Metro laat twee belangrijke spelers aan het woord: Harry van Bommel (SP) die pleit voor een onderzoek naar de kwestie, Hans van Baalen (VVD) die daar geen voorstander van is. **BAS PATERNOTTE**

Wie: Hans van Baalen.

Geboren: 17 juni 1960 te Rotterdam.

Bekend: Raakte bij zijn entree in de Tweede Kamer in opspraak wegens vermeende extreem-rechtse sympathieën in zijn jeugdjaren.

Voorstander van de oorlog in Irak.

Wie: Harry van Bommel.

Geboren: 24 juni 1962 te Helmond.

Bekend: Womanizer die vorig jaar in opspraak raakte toen hij een ambassade medewerkster in Jordanië toevrouwde dat ze er sensationeel uitzag.

Tegenstander van de oorlog in Irak.

‘Laat helden van roddel en achterklap spreken’

Nederland steunde op politieke wijze de Amerikaanse interventie tegen Irak omdat Saddam Hoessein tien jaar had geweigerd aan te tonen dat hij geen massavernietigingswapens meer bezat. Aan het kat en muis spelen met de VN-inspecteurs en het daarmee schenden van bindende VN-resoluties moest een halt worden toegeroepen. Saddam wakte bewust de indruk over nucleaire, biologische en chemische wapens te beschikken. Wie zich de gifgasaanvallen op de Koerden, de agressie-oorlog tegen Iran, de gewelddadige bezetting van Koeweit en de Scuds op Israël herinnert, kon Saddam geen zoveelste kans geven. Daarbij komen de honderdduizenden Iraki's die om politieke, religieuze en etnische redenen zijn gefolterd en omgebracht.

De interventie was daarom gerechtvaardigd. De Nederlandse steun ook. Dat was destijds het geval en nog steeds zo. Dat uiteindelijk nooit massavernietigingswapens zijn gevonden doet daaraan niets af. De Kamer heeft eindeloos over de politieke steun aan onze Amerikaanse, Britse, Deense en Australische bondgenoten gedebatteerd. Tot op heden is van nieuwe feiten niets gebleken. Het Congres en het Lagerhuis hebben de interventie en de informatievoorziening door hun inlichtingendiensten onderzocht. Logisch, deze landen hebben militair ingegrepen, mede op basis van de verwachting dat Saddam over WMD's beschikte. Hun conclusie: de veronderstelling is ongegrond gebleken en de informatie ondeugdelijk.

Nederland stuurde geen troepen. De regering en de Kamer spraken slechts politieke steun uit aan de VS cum suis op basis van de aantoonbare schending van het internationale recht door Saddam. Onze situatie is dus volstrekt anders dan die van de VS. Alleen wanneer de Nederlandse regering meer heeft gedaan dan politieke steun uitspreken, is er een reden om een onderzoek te houden. Dan is de Kamer namelijk verkeerd voorgelicht. Van militaire deelname of ondersteuning van Operatie Iraqi Freedom is niets gebleken. Laat de (oud-) bewindslieden die anoniem hebben bijgedragen aan die geruchten met naam en toenaam naar voren komen. Dan kan worden vastgesteld of er nieuwe feiten zijn. Dan geldt ook niet meer de afspraak in de huidige regeringscoalitie van CDA, PvdA en ChristenUnie om hun parlementaire fracties te muilkorven en een parlementair onderzoek onder alle omstandigheden af te wijzen. Dan is de PvdA, die tot voor kort onderzoek heeft geëist, bevrijd van de last van het zwijgen. Voor de VVD is de situatie glashelder. Op basis van vage geruchten is onderzoek onnodig. Het is onzinnig om op kosten van de belastingbetaler oude koeien uit de sloot te halen. Echter, wanneer (oud-) bewindslieden voor de camera bereid zijn geruchten met feiten te staven, ontstaat een andere situatie. Dan is een parlementaire enquête niet alleen onafwendbaar, maar ook noodzakelijk. Laten deze helden van de roddel en achterklap naar voren komen en spreken. Of laten ze voor de eeuwigheid zwijgen.

Hans van Baalen,
Tweede Kamerlid voor de VVD

‘Balkenende 935 keer voor de gek gehouden’

De Kamer debatteert morgen op mijn verzoek over de redenen dat Nederland de oorlog tegen Irak heeft gesteund. Die oorlog is een schoolvoorbeeld van wanbeleid aangaande onderwerpen als leven en dood, oorlog en vrede. Een politicus die dat over zijn kant laat gaan is in mijn ogen geen knip voor zijn neus waard.

Dit jaar publiceerde het Amerikaanse Institute for Public Integrity zijn bevindingen dat Bush, Cheney en vijf andere Amerikaanse regeringsleiders 935 maal hebben gelogen over de massavernietigingswapens van Irak en de Irakese contacten met Al Qaida. President Bush wordt 232 keer als leugenaar ontmaskerd. Bij herhaling heeft de Nederlandse regering gesteld dat de Kamer niet onjuist of onvolledig is geïnformeerd. Naar aanleiding van dat rapport heb ik Kamervragen gesteld. De premier: 'de discussie is naar de mening van de regering uitputtend gevoerd.' Helaas, de discussie is nog niet tot op de bodem gevoerd.

Toen kreeg ik steun uit onverdachte hoek. Nova maakte bekend dat drie anonieme ministers uit Balkenende I spijt hebben van hun steun aan de beslissing de oorlog te steunen. Ik roep hen op hun anonimiteit te laten varen en naar voren te treden. Ze zijn ze in het gezelschap van 137.000 ondertekenaars van de petitie 'Openheid Irak' die vorig jaar is ingediend bij de Eerste Kamer. Daarnaast is er door links én rechts zoals oud-bevelhebber Couzy, voormalig VVD-Defensiewoord-

“De politici en de partijen die denken dat dit onderwerp onder het zand kan worden geschoffeld vergissen zich.”

voerder Van den Doel en oud-premier Van Agt voor een onderzoek gepleit.

Van oud-ministers Brinkhorst en Bot hebben we soortgelijke spijtbetuigingen gehoord, maar die spijt werd na druk van Balkenende weer ingeslikt. Nu staat vast dat Amerika 935 keer heeft gelogen om te bepalen wat wij moeten vinden. Waarom deden zij dat? De politici en de partijen die denken dat dit onderwerp onder het zand kan worden geschoffeld vergissen zich. Dat geldt voor de PvdA die dat openlijk heeft toegegeven, het geldt ook voor verstandige Kamerleden als Hans van Baalen.

In Kamer en Kabinet is ergernis uitgesproken over het door mij en enkele van mijn collega's steeds opnieuw aan de orde stellen van dit punt. Balkenende moet zich afvragen of hij 935 keer in de maling is genomen. Desnoods zal ik 935 keer terugkomen om opheldering te eisen over deze zwarte bladzijde in de Nederlandse politiek.

Harry van Bommel,
Tweede Kamerlid voor de SP